

Bruksela, 29 listopada 2024 r.
(OR. en)

16283/24

LIMITE

JUSTCIV 211
ECOFIN 1445
COMPET 1168
JAI 1767
CODEC 2238

Międzyinstytucjonalny numer
referencyjny:
2022/0408(COD)

NOTA

Od:	Sekretariat Generalny Rady
Do:	Komitet Stałych Przedstawicieli / Rada
Nr dok. Kom.:	15896/22 + ADD 1 + ADD 2 + ADD 3 + ADD 4
Dotyczy:	Wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności – Częściowe podejście ogólne

I. WPROWADZENIE

1. 7 grudnia 2022 r. Komisja przedłożyła Radzie i Parlamentowi Europejskiemu wniosek dotyczący dyrektywy w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności¹. Wniosek dotyczący dyrektywy jest jedną z inicjatyw zawartych w planie działania na rzecz unii rynków kapitałowych z 2020 r. Celem wniosku jest zachęcanie do inwestycji transgranicznych w ramach jednolitego rynku poprzez ukierunkowaną harmonizację postępowań upadłościowych.
2. Podstawą projektu dyrektywy jest art. 114 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE) (zwykła procedura ustawodawcza).

¹ Dok. 15896/22.

3. Europejski Inspektor Ochrony Danych wydał opinię w sprawie proponowanej dyrektywy 6 lutego 2023 r.²
4. 24 marca 2023 r. opinię w sprawie dyrektywy wydał Europejski Komitet Ekonomiczno-Społeczny³.
5. Komisją przedmiotowo właściwą w Parlamencie Europejskim jest Komisja Prawna (JURI). Na sprawozdawcę został wyznaczony Emil Radev (PPE, Bułgaria).
6. Przedmiotowy wniosek to jeden z kluczowych elementów szerszych wysiłków UE na rzecz wzmocnienia unii rynków kapitałowych. W oświadczeniu ze szczytu strefy euro z 22 marca 2024 r. podkreślono potrzebę „szybkiego zakończenia pozostałych prac legislacyjnych dotyczących planu działania z 2020 r. na rzecz unii rynków kapitałowych”. W kwietniu 2024 r. Rada Europejska dodatkowo podkreśliła konieczność niezwłocznego kontynuowania prac nad wszystkimi zidentyfikowanymi środkami, które są niezbędne do stworzenia zintegrowanych europejskich rynków kapitałowych.
7. Aby odpowiedzieć na te apele, 22 maja 2024 r. prezydencja belgijska zorganizowała debatę orientacyjną na forum Coreperu, której celem było znalezienie sposobów dostosowania postępów na szczeblu technicznym do ambicji na najwyższym szczeblu politycznym. Chociaż wyrażono szerokie poparcie dla przyspieszenia prac nad wnioskiem dotyczącym niewypłacalności, państwa członkowskie podkreśliły, że istotne jest utrzymanie jego jakości. Państwa członkowskie z zadowoleniem przyjęły zwiększenie liczby posiedzeń poświęconych dyrektywie i zaznaczyły, że należy ją dokładnie przeanalizować i omówić, tak aby wynik negocjacji właściwie odpowiadał potrzebom unii rynków kapitałowych. Prezydencja belgijska przedstawiła aktualne informacje na temat swoich postępów na posiedzeniu Rady ds. WSiSW w czerwcu 2024 r.

² Dok. 6147/23.

³ Dok. 7856/23.

II. GŁÓWNE ELEMENTY KOMPROMISOWEGO TEKSTU PREZYDENCJI

8. W Radzie analiza wniosku jest przeprowadzana na forum Grupy Roboczej ds. Prawa Cywilnego (niewypłacalność) (zwanej dalej „Grupą Roboczą ds. Niewypłacalności”).
9. Pierwsze prace nad analizą wniosku rozpoczęły się 7 marca 2023 r. i były kontynuowane podczas dwunastu kolejnych posiedzeń Grupy Roboczej ds. Niewypłacalności podczas prezydencji szwedzkiej, hiszpańskiej i belgijskiej. Podczas prezydencji belgijskiej przedstawiono pierwszą kompromisową propozycję dotyczącą niektórych tytułów wniosku – tytułów I–V i VII.
10. Ponieważ prace nad tym wnioskiem uznano za jeden z głównych priorytetów politycznych, prezydencja węgierska postanowiła skoncentrować swoje wysiłki na zestawie podstawowych tytułów, aby osiągnąć bardziej wymierne postępy i zapewnić porozumienie co do części wniosku przed końcem półrocza.
11. Tekst kompromisowy obejmuje tytuły II, III, V, VIII oraz powiązane przepisy w tytule I. W związku z tym tytuły IV, VI, VII i IX wraz z powiązanymi z tymi tytułami przepisami tytułu I są wyłączone z częściowego podejścia ogólnego. Ponadto w częściowym podejściu ogólnym nie uwzględniono żadnego odniesienia do tych tytułów. Przepisy objęte częściowym podejściem ogólnym mogą zostać dostosowane w późniejszym terminie, jeżeli zostanie to uznane za konieczne w świetle negocjacji w sprawie tytułów IV, VI, VII i IX.
12. Opierając się na postępach osiągniętych podczas prezydencji belgijskiej, prezydencja węgierska przedstawiła kilka kompromisowych propozycji dotyczących wyżej wymienionych tytułów na pięciu posiedzeniach grupy roboczej i dwóch posiedzeniach radców ds. WSiSW.
13. Za każdym razem prezydencja węgierska starała się uprościć tekst, doprecyzować obowiązki państw członkowskich i zapewnić, aby wniosek lepiej odzwierciedlał specyfikę krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności i innych przepisów krajowych związanych z dyrektywą. Prezydencja starała się również zaznaczyć, że w dyrektywie stosuje się zasadę minimalnej harmonizacji, a co za tym idzie, że państwa członkowskie będą miały możliwość przyjmować środki wykraczające poza ochronę przewidzianą w dyrektywie.

14. Główne elementy kompromisu przedstawiono poniżej:

a) Tytuł I (Przepisy ogólne):

- Wniosek kompromisowy obejmuje jedynie przepisy tytułu I, które odnoszą się do tytułów II, III, V i VIII. W związku z tym zakres stosowania dyrektywy jest określony jedynie w odniesieniu do tych tytułów.
- Definicje zawarte w art. 2 ust. 1, w szczególności definicje „czynności prawnej” i „strony blisko powiązanej z dłużnikiem”, zostały wyczelowane i dodatkowo wyjaśnione w motywach; ponadto w art. 2 ust. 2 określono, że pojęcia „niewypłacalności” i „członków zarządu” pozostają w gestii prawa krajowego.
- Artykuł 1a dotyczący środków nadzwyczajnych jest zawarty w częściowym podejściu ogólnym; jego umiejscowienie i dokładne brzmienie będą jednak nadal przedmiotem późniejszych dyskusji.
- W art. 3a wyjaśniono, w jaki sposób minimalna harmonizacja stosowana w dyrektywie przekłada się na poszczególne przepisy dyrektywy: w odniesieniu do tytułów II i V oznacza ona, że państwa członkowskie mogą przewidzieć środki dodatkowo chroniące wierzycieli, a w odniesieniu do tytułu III – że państwa członkowskie mogą dodatkowo ułatwiać zarządom dostęp do informacji niezbędnych do śledzenia składników majątku.

b) Tytuł II (Pozwy o stwierdzenie bezskuteczności czynności):

- Na szczeblu technicznym, a także podczas debaty orientacyjnej, która odbyła się na posiedzeniu Rady ds. WSiSW 20 października 2023 r., państwa członkowskie zasadniczo opowiedziały się za większą elastycznością w harmonizacji przepisów dotyczących pozewów o stwierdzenie bezskuteczności czynności.
- W rezultacie kompromisowy tekst tytułu II zawiera wiele zmian technicznych i językowych w celu zwiększenia jasności przepisów i usunięcia zbędnych szczegółów.

c) Tytuł III (Śledzenie aktywów wchodzących w skład masy upadłości)

- Główne obawy zgłoszone przez państwa członkowskie dotyczyły faktu, że w tekście tytułu III nie uwzględniono specyfiki państw członkowskich pod względem roli, jaką odgrywają sądy i zarządcy w dostępie do informacji niezbędnych do śledzenia majątku wchodzącego w skład masy upadłości i w wyszukiwaniu takich informacji.
- W związku z tym tekst kompromisowy daje państwom członkowskim elastyczność w zakresie wyznaczania sądów lub organów administracyjnych do celów dostępu do krajowych rejestrów rachunków bankowych i ich przeszukiwania.
- Ponadto w motywach wyjaśniono, że państwa członkowskie mogą zapewnić zarządcy bezpośredni dostęp do informacji zawartych w istniejących krajowych rejestrach i bazach danych wymienionych w załączniku do wniosku.
- Inne obawy dotyczyły zapewnienia ochrony danych, które mają być wyszukiwane, zwłaszcza w kontekście transgranicznym. W tekście, oprócz innych zabezpieczeń, podkreśla się, że dostęp do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem systemu integracji rejestrów rachunków bankowych (BARIS) powinno przyznawać się zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, a także z krajowymi procedurami dotyczącymi ochrony danych osobowych.

d) Tytuł V (Obowiązek członków zarządu):

- Niektóre państwa członkowskie były szczególnie zaniepokojone faktem, że ze względu na specyfikę ich krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności wprowadzenie obowiązku składania przez członków zarządu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego mogłoby potencjalnie spowodować falę przedwczesnych postępowań upadłościowych.
- W związku z tym w art. 36a tekst kompromisowy przewiduje, że jedną z podstaw do zawieszenia obowiązku złożenia przez członków zarządu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego jest sytuacja, w której podejmują oni środki mające na celu uniknięcie szkód dla wierzycieli niewypłacalnej spółki i zapewnienie ogółowi wierzycieli poziomu ochrony równoważnego z poziomem ochrony, jaki zostałby zapewniony w drodze spełnienia obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego.
- Ponadto nowy tekst umożliwia członkom zarządu wywiązanie się z obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego poprzez publiczne udostępnienie informacji o niewypłacalności spółki w drodze powiadomienia w rejestrze publicznym.

e) Tytuł VIII (Środki zwiększające przejrzystość krajowych przepisów prawa dotyczącego niewypłacalności):

- Prezydencja uprościła tekst i wyjaśniła powiązania z obowiązkami w zakresie przejrzystości określonymi w rozporządzeniu (UE) 2015/848 w sprawie postępowania upadłościowego.

15. 27 listopada 2024 r. prezydencja przedstawiła ostateczny kompromisowy wniosek i przedłożyła go do nieformalnych konsultacji. Większość delegacji popiera tekst zaproponowany przez prezydencję. Prezydencja jest zdania, że tekst jest gotowy do przedłożenia Komitetowi Stałych Przedstawicieli i Radzie w celu wypracowania częściowego podejścia ogólnego.

III. PODSUMOWANIE

16. Komitet Stałych Przedstawicieli jest zatem proszony o:

- potwierdzenie porozumienia w sprawie tekstu częściowego podejścia ogólnego w wersji zamieszczonej w załączniku do niniejszej noty; oraz
 - zalecenie Radzie, by wypracowała częściowe podejście ogólne w sprawie tego tekstu.
-

2022/0408 (COD)

Wniosek

DYREKTYWA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie harmonizacji pewnych aspektów prawa dotyczącego niewypłacalności

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności jego art. 114,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego⁴,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów⁵,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

⁵ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Celem niniejszej dyrektywy jest przyczynienie się do prawidłowego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz wyeliminowanie przeszkód w korzystaniu z podstawowych wolności, takich jak swoboda przepływu kapitału i swoboda przedsiębiorczości, które to przeszkody wynikają z różnic między przepisami i postępowaniami w dziedzinie niewypłacalności w poszczególnych państwach.
- (2) Duże rozbieżności w materialnych przepisach prawa dotyczącego niewypłacalności, których istnienie potwierdzono w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848⁶, tworzą bariery dla rynku wewnętrznego, zmniejszając atrakcyjność inwestycji transgranicznych, a tym samym wpływają na transgraniczny przepływ kapitału w Unii oraz do i z państw trzecich.
- (3) Postępowania upadłościowe zapewniają uporządkowaną likwidację lub restrukturyzację przedsiębiorstw lub przedsiębiorców znajdujących się w trudnej sytuacji finansowej i gospodarczej. Postępowania te są kluczowe dla inwestycji finansowych, gdyż decydują o ostatecznej wysokości kwoty odzyskanej z takich inwestycji. Rozbieżne przepisy w poszczególnych państwach członkowskich przyczyniły się do większej niepewności prawa i nieprzewidywalności wyników postępowań upadłościowych, stwarzając tym samym bariery, zwłaszcza dla inwestycji transgranicznych na rynku wewnętrznym. Duże różnice w obrębie Unii pod względem wysokości odzyskanej kwoty oraz czasu potrzebnego do zakończenia postępowań upadłościowych mają negatywny wpływ na przewidywalność kosztów ponoszonych przez wierzycieli i inwestorów w sytuacjach transgranicznych na rynku wewnętrznym.
- (4) Integracja rynku wewnętrznego w dziedzinie prawa dotyczącego niewypłacalności, do której zmierza niniejsza dyrektywa, jest kluczowym narzędziem do celów bardziej skutecznego funkcjonowania rynków kapitałowych w Unii Europejskiej, w tym większego dostępu do finansowania przedsiębiorstw. Konieczne jest zatem określenie minimalnych wymagań w konkretnych obszarach krajowych postępowań upadłościowych mających istotny wpływ na skuteczność i długość tych postępowań, zwłaszcza w przypadku transgranicznych postępowań upadłościowych.

⁶ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz.U. L 141 z 5.6.2015, s. 19).

- (5) Aby chronić wartość masy upadłości na potrzeby wierzycieli, krajowe przepisy prawa dotyczącego niewypłacalności powinny zawierać skuteczne zasady [...] **dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności prawnych, w tym transakcji prawnych**, które wyrządzają szkodę wierzycielom i których dopełniono przed wszczęciem postępowania upadłościowego [...]. **Stwierdzenia, czy dana czynność prawna wyrządza szkodę ogółowi wierzycieli, należy dokonać w kontekście krajowych przepisów dotyczących niewypłacalności, w szczególności uwzględniając definicję masy upadłości i uczestniczących wierzycieli. Jest to szczególnie istotne w przypadku, gdy niektóre prawa nie wchodzą w skład masy upadłości na mocy prawa krajowego, lecz dotyczą osobistej sfery dłużnika, na przykład prawa do zawarcia lub zakończenia małżeństwa lub przysposobienia dziecka. Przyjęcie lub odrzucenie spadku nie powinno podlegać przepisom dotyczącym stwierdzenia bezskuteczności czynności na mocy niniejszej dyrektywy. Ponieważ niniejsza dyrektywa ustanawia normy minimalne, państwa członkowskie powinny mieć możliwość utrzymania lub przyjęcia przepisów korzystniejszych dla ogółu wierzycieli. W szczególności państwa członkowskie powinny mieć możliwość ustanowienia dłuższych okresów retrospekcji, rozszerzenia wykazu osób uznawanych za strony blisko powiązane z dłużnikiem lub rozszerzenia zakresu czynności prawnych, które mogą być przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności. Państwa członkowskie powinny również móc przewidzieć stosowanie domniemań lub wymogów, które zmniejszają ciężar dowodu na korzyść strony twierdzącej, że dana czynność prawna jest nieważna lub niepodlegająca wykonaniu.**

(5a) Biorąc pod uwagę fakt, że pozwy o stwierdzenie bezskuteczności czynności mają na celu odwrócenie szkodliwych dla masy **upadłości** skutków [...] czynności prawnej, należy [...] **uznać, że szkoda [...] została wyrządzona w chwili [...]** dopełnienia tej czynności prawnej [...], **a nie podczas** działania mającego na celu wykonanie tej czynności. [...] **Powinno się uznać, że czynność prawna została dopełniona, gdy wywołuje ona skutki prawne zgodnie z prawem krajowym. W przypadku gdy zgodnie z prawem krajowym skutki prawne czynności prawnej są uzależnione od wpisania tej czynności prawnej do rejestru publicznego, ponieważ data wpisu do rejestru publicznego pozostaje poza kontrolą dłużnika lub stron danej czynności prawnej, wskazane jest, by uznać, że czynność prawna została dopełniona, gdy tylko spełnione zostaną wszystkie pozostałe wymogi dotyczące jej skuteczności. [...]**

- (6) [...] Czynności prawne, które mogłyby zostać zaskarżone na podstawie przepisów dotyczących pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, powinny [...] **być interpretowane szeroko**, aby obejmowały wszelkie [...] **umyślne** zachowania wywołujące skutki prawne [...], **które wyrządzają szkodę ogółowi wierzycieli, niezależnie od tego, czy wywołanie tych skutków prawnych lub wyrządzenie szkody są celowym działaniem osoby wykazującej dane zachowania, w tym gdy nie ma ona zamiaru dokonać oszustwa, niezależnie od przepisów należących do innych obszarów prawa. Gdy osoba wykazująca dane zachowanie nie działa w sposób świadomy ani w żaden inny sposób zgodny z jej wolną wolą, czynności tych nie uznaje się za czynności prawne. [...]** Państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowić, że czynności prawne [...] mogą obejmować również zaniechania, nie ma bowiem istotnej różnicy, czy wierzyciele ponoszą szkodę na skutek działania, czy też bezczynności strony. [...] **Podobnie** przepisy dotyczące stwierdzenia bezskuteczności czynności nie powinny być ograniczone do czynności prawnych dokonywanych przez dłużnika, ale powinny obejmować również czynności prawne dokonywane przez kontrahenta **dłużnika** lub stronę trzecią. [...]

- (7) Aby chronić uzasadnione oczekiwania kontrahenta dłużnika, wszelkie ingerencje w ważność lub wykonalność czynności prawnej powinny być proporcjonalne do okoliczności, w których czynność ta zostaje dopełniona. Do takich okoliczności [...] **można** zaliczyć zamiar dłużnika, wiedzę kontrahenta, czy też [...] **czas, jaki upłynął** między dopełnieniem czynności prawnej a wszczęciem postępowania upadłościowego. W związku z tym konieczne jest rozróżnienie szeregu specyficznych podstaw uznania bezskuteczności czynności, które opierają się na powszechnych i typowych sytuacjach faktycznych i które powinny uzupełniać ogólne przesłanki pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności. Wszelka ingerencja nie powinna też naruszać praw podstawowych uznanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej.
- (7a) **W przypadku należnych płatności dokonywanych przez dłużnika konkretne okoliczności, takie jak szczególna wiedza wierzyciela na temat sytuacji dłużnika, mogą uzasadniać stwierdzenie ich bezskuteczności lub uznania za nieważne lub niepodlegające wykonaniu. Zasadniczo pozew o stwierdzenie bezskuteczności czynności powinien obejmować określony minimalny okres poprzedzający datę wystąpienia o wszczęcie postępowania upadłościowego lub – w państwach członkowskich, w których postępowania upadłościowe można wszcząć na mocy uchwały wspólników zadłużonego podmiotu – poprzedzający datę wydania postanowienia o wszczęciu postępowania upadłościowego. Co do zasady, stwierdzenie bezskuteczności czynności prawnej lub uznanie jej za nieważną lub niepodlegającą wykonaniu nie powinno zależeć od tego, ile czasu – zgodnie z prawem krajowym – poświęca sąd, by rozpatrzyć wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego, ani od czasu koniecznego do wydania uchwały.**

- (8) W kontekście pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności należy rozróżnić czynności prawne w przypadkach, gdy roszczenie kontrahenta było wymagalne i zaspokojono **lub zabezpieczono** je w należyty sposób („kongruentne zaspokojenie wierzytelności”) oraz takie, w których świadczenie zrealizowano nie w pełni zgodnie z roszczeniem wierzyciela („niekongruentne zaspokojenie wierzytelności”). W **kontekście kongruentnego i niekongruentnego zaspokojenia wierzytelności zaspokojenie i zabezpieczenie roszczenia kontrahenta powinno się interpretować szeroko, uwzględniając również czynności takie jak ustanowienie prawa do kompensaty lub przyznanie wierzycielom uprzywilejowanego statusu. Przykłady n[...]**iekongruentnego zaspokojenia wierzytelności obejmują w szczególności przedterminowe płatności, spłatę za pomocą nietypowych środków płatniczych, późniejsze zabezpieczenie dotychczas niezabezpieczonej wierzytelności, którego nie uzgodniono w pierwotnej umowie dłużnej, przyznanie nadzwyczajnego prawa do rozwiązania umowy lub inne zmiany nieprzewidziane w umowie bazowej, zrzeczenie się obrony prawnej, [...] sprzeciwu lub uznanie spornych długów. W przypadku kongruentnego zaspokojenia wierzytelności można powołać się na uprzywilejowanie jako na podstawę uznania bezskuteczności czynności wyłącznie wtedy, gdy wierzyciel czerpiący korzyści z czynności prawnej, która [...] **jest bezskuteczna, nieważna lub niepodlegająca wykonaniu**, wiedział [...] w chwili dokonywania transakcji, że dłużnik jest niewypłacalny.

- (9) Niektóre rodzaje kongruentnego zaspokojenia wierzytelności, mianowicie czynności prawne dokonane bezpośrednio za godziwym wynagrodzeniem na rzecz [...] **majątku dłużnika**, powinny być wyłączone z zakresu czynności prawnych, które [...] **są bezskuteczne, nieważne lub niepodlegające wykonaniu**. Te czynności prawne mają na celu wspieranie zwykłej, codziennej działalności gospodarczej dłużnika. **Takie** [...] czynności prawne [...] powinny mieć podstawę umowną i wymagać bezpośredniej wymiany świadczeń wzajemnych [...]. Wyłączenie to nie powinno jednak obejmować udzielania kredytów lub pożyczek. Ponadto świadczenie i świadczenie wzajemne w ramach tych czynności prawnych powinny być [...] **równoważne pod względem wartości**. Oprócz tego świadczenie wzajemne powinno przynosić korzyść na rzecz [...] **dłużnika**, a nie na rzecz strony trzeciej. **Wyłączenie to** powinno obejmować w szczególności niezwłoczne płatności za towary oraz płatności z tytułu wynagrodzeń lub opłaty za usługi [...]; zapłatę gotówką lub kartą za towary niezbędne do codziennej działalności dłużnika; dostawę towarów, produktów lub usług płatną przy odbiorze; ustanowienie prawa do zabezpieczenia w związku z wypłatą pożyczki **lub w trakcie kontynuacji pożyczki, jeżeli jest to konieczne w kontekście przepisów krajowych w celu utrzymania równowagi wartości świadczenia i świadczenia wzajemnego**; niezwłoczne uiszczanie opłat publicznych stanowiących wynagrodzenie[...] **takich jak** wstęp na tereny publiczne lub do instytucji publicznych [...]. **Płatności z tytułu wynagrodzeń na rzecz pracowników dłużnika mogą – zgodnie z prawem krajowym – zostać uznane za dokonane bezpośrednio, jeżeli dokonano ich w ciągu trzech miesięcy od wykonania usług przez pracownika, który ma otrzymać wynagrodzenie.**

- (10) Nowe **finansowanie** lub finansowanie przejściowe udzielone podczas próby restrukturyzacji, **zgodnie z wymogami prawa krajowego**, w tym w trakcie zapobiegawczego postępowania upadłościowego na podstawie tytułu II dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023⁷, powinno podlegać ochronie w kolejnych postępowaniach upadłościowych. [...]
- (10a) Niniejsza dyrektywa, jako instrument minimalnej harmonizacji, **nie ingeruje w przepisy krajowe dotyczące ważności czynności prawnych podlegających przepisom dotyczącym stwierdzenia bezskuteczności czynności. Do państw członkowskich należy zatem decyzja, czy wyrządzającą szkodę czynność prawną uznają *ipso iure* za nieważną, czy pozbawia ją skutków lub uniemożliwiają jej wykonalność, lub czy wymagają unieważnienia tej czynności prawnej przez sąd.**

⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (dyrektywa o restrukturyzacji i upadłości) (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18).

- (11) Podstawowym skutkiem stwierdzenia **bezskuteczności, nieważności lub niepodlegania wykonaniu** w postępowaniach o stwierdzenie bezskuteczności czynności prawnej jest zobowiązanie strony czerpiącej korzyści z czynności prawnej, która [...] **jest bezskuteczna, nieważna lub niepodlegająca wykonaniu, do zwrócenia korzyści uzyskanych z tej czynności prawnej na rzecz [...] masy upadłości [...]**. Powinno to obejmować uposażenia, w stosownych przypadkach, oraz odsetki, zgodnie z mającym zastosowanie [...] prawem cywilnym i [...] **mogłoby zostać uznane za dokonane poprzez zwrot wynagrodzenia w naturze lub zapłatę jego równowartości pieniężnej, zgodnie z prawem krajowym. Powinna istnieć możliwość wniesienia pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności przeciwko poszczególnym następcom dłużnika, jeżeli nabyli oni składnik majątku, znając okoliczności, na których opiera się pozew o stwierdzenie bezskuteczności czynności.**
- (12) Strony blisko powiązane z dłużnikiem, takie jak krewni, w przypadku gdy dłużnik jest osobą fizyczną, lub podmioty pełniące funkcje decyzyjne w stosunku do dłużnika będącego osobą prawną, zazwyczaj mają przewagę informacyjną w odniesieniu do sytuacji finansowej dłużnika. Aby zapobiec nadużyciom, należy ustanowić dodatkowe zabezpieczenia. W związku z tym, gdy drugą stroną uczestniczącą w czynności prawnej, która jest [...] **bezskuteczna, nieważna lub niepodlegająca wykonaniu**, jest strona blisko powiązana z dłużnikiem, należy, w kontekście pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, wprowadzić domniemania prawne dotyczące znajomości okoliczności, na których opierały się warunki stwierdzenia bezskuteczności. Domniemania te powinny być wzruszalne i powinny mieć na celu odwrócenie ciężaru dowodu na korzyść masy upadłości.

- (13) [...] **Ulepszenie środków, jakimi dysponują** zarządcy w zakresie identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości, **a także aktywów będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności**, ma zasadnicze znaczenie [...], **by zmaksymalizować** [...] wartość tej masy. W ramach wykonywania swoich obowiązków zarządcy mogą [...] uzyskać dostęp do informacji przechowywanych w publicznych rejestrach danych, [...] **z których część została utworzona na podstawie prawa Unii i jest zintegrowana na szczeblu europejskim**, jak np. system integracji rejestrów przedsiębiorstw (BRIS) [...] **lub** system wzajemnego połączenia rejestrów upadłości (IRI) [...]. Dostęp **jedynie** do informacji przechowywanych w publicznych bazach danych często nie jest jednak [...] **wystarczający, by móc** zidentyfikować i śledzić [...] aktywa, które wchodzi lub powinny wchodzić w skład masy upadłości. Zarządcy napotykają praktyczne trudności w szczególności wtedy, gdy próbują uzyskać dostęp do rejestrów aktywów zlokalizowanych [...] **w państwach członkowskich innych niż państwo, w którym zostali powołani**.
- (14) Konieczne jest zatem ustanowienie przepisów zapewniających zarządcom wykonującym swoje obowiązki w postępowaniu upadłościowym bezpośredni albo pośredni dostęp do informacji przechowywanych w bazach danych, które nie są publicznie dostępne.

- (15) [...] **Natychmiastowy** bezpośredni dostęp do [...] rejestrów rachunków bankowych [...] i **elektronicznych** systemów wyszukiwania danych jest często niezbędny, **by** [...] **zmaksymalizować** [...] wartość masy upadłości. Należy zatem ustanowić przepisy przewidujące udzielenie wyznaczonym sądom **lub organom** państw członkowskich [...] bezpośredniego dostępu do informacji przechowywanych w [...] rejestrach rachunków bankowych [...] i w **elektronicznych** systemach wyszukiwania danych. **Do celów śledzenia i identyfikacji aktywów wchodzących w skład masy upadłości, a także aktywów będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, konieczne może być udzielenie dostępu nie tylko do informacji o rachunkach bankowych dłużnika, ale również do informacji o rachunkach bankowych stron trzecich, jeżeli istnieją uzasadnione podstawy, by uznać, że czerpią one korzyści z bezskutecznych, nieważnych lub niepodlegających wykonaniu czynności prawnych.** W przypadku gdy państwo członkowskie zapewnia dostęp do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem centralnych elektronicznych systemów wyszukiwania danych, dane państwo członkowskie powinno zapewnić, aby organ prowadzący system wyszukiwania danych bezzwłocznie przekazywał wyznaczonym sądom **lub organom** wyniki wyszukiwania, z zachowaniem ich pierwotnej formy i treści.

- (16) W celu przestrzegania prawa do ochrony danych osobowych i prawa do prywatności należy przyznawać bezpośredni i natychmiastowy dostęp do rejestrów rachunków bankowych wyłącznie sądom [...] **lub organom administracyjnym**, wyznaczonym do tego celu przez państwa członkowskie. Zarządcy powinni zatem mieć możliwość dostępu do informacji przechowywanych w rejestrach rachunków bankowych [...] pośrednio, zwracając się do wyznaczonych sądów **lub organów** w swoim państwie członkowskim o uzyskanie dostępu do tych rejestrów i ich przeszukiwanie. **Państwa członkowskie powinny mieć możliwość wyznaczania różnych sądów lub organów do celów dostępu do krajowych rejestrów rachunków bankowych lub elektronicznych systemów wyszukiwania danych na poziomie krajowym lub transgranicznym za pośrednictwem systemu integracji rejestrów rachunków bankowych (BARIS).** Państwa członkowskie powinny również móc postanowić, że warunki dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich wyszukiwania powinny być weryfikowane przez sądy lub organy inne niż sądy lub organy wyznaczone na mocy niniejszej dyrektywy. Dostęp do informacji należy przyznawać wyłącznie po indywidualnym rozpatrzeniu każdego przypadku, gdy jest to istotne dla konkretnego postępowania upadłościowego w celu identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości, a także aktywów będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności. Państwa członkowskie mogą jednak, zgodnie ze stosowaną w niniejszej dyrektywie zasadą minimalnej harmonizacji, przyjąć lub utrzymać przepisy krajowe przewidujące bezpośredni dostęp zarządców do krajowych rejestrów rachunków bankowych i elektronicznych systemów wyszukiwania danych oraz możliwość przeszukiwania przez nich tych rejestrów i systemów, za zgodą organu sądowego lub bez takiej zgody. W przypadku gdy [...] zarządcom przyznaje się taki bezpośredni dostęp i możliwość przeszukiwania, państwa członkowskie nie powinny wyznaczać sądów ani organów do celów dostępu do krajowych rejestrów rachunków bankowych lub elektronicznych systemów wyszukiwania danych oraz przeszukiwania tych rejestrów i systemów.

- (17) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) **2024/2640**⁸ [...] przewidziano, że scentralizowane automatyczne mechanizmy, **takie jak centralne rejestry lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych**, są zintegrowane za pośrednictwem [...] **BARIS** [...], który ma zostać opracowany przez Komisję i będzie przez nią obsługiwany. Zważywszy na rosnące znaczenie spraw dotyczących niewypłacalności mających skutki transgraniczne oraz znaczenie istotnych informacji finansowych dla celów maksymalizacji wartości masy upadłości w postępowaniu upadłościowym, wyznaczone sądy [...] **lub organy** powinny mieć możliwość [...] dostępu do [...] rejestrów rachunków bankowych i **elektronicznych systemów wyszukiwania danych** innych państw członkowskich i ich przeszukiwania – **bezpośrednio**, za pośrednictwem BARIS [...]. **Dostęp sądów lub organów** wyznaczonych na mocy niniejszej dyrektywy do informacji o rachunkach bankowych za pośrednictwem BARIS opiera się na wzajemnym zaufaniu między państwami członkowskimi wynikającym z poszanowania przez nie praw podstawowych i zasad uznanych w art. 6 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) i w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”), a także praw podstawowych i zasad przewidzianych w prawie międzynarodowym i umowach międzynarodowych, których Unia lub wszystkie państwa członkowskie są stronami, w tym europejskiej Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz w konstytucjach państw członkowskich, w ich odpowiednich obszarach zastosowania. Przewidziane w niniejszej dyrektywie uprawnienie do dostępu do informacji o rachunkach bankowych i do ich wyszukiwania za pośrednictwem BARIS powinno być wykonywane zgodnie z przepisami unijnymi i krajowymi, a także z krajowymi gwarancjami proceduralnymi dotyczącymi ochrony danych osobowych.

⁸ Dz.U.

- (18) Wszelkie dane osobowe uzyskane na podstawie niniejszej dyrektywy powinny być przetwarzane przez wyznaczone sądy **lub organy** i zarządców **wyłącznie** zgodnie z mającymi zastosowanie przepisami o ochronie danych i wyłącznie w przypadku, gdy jest to konieczne i proporcjonalne do celów identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości [...] w toczącym się postępowaniu upadłościowym.
- (19) W dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] **2024/1640⁹** zapewniono, by osobom **mającym** [...] uzasadniony interes udzielano dostępu do informacji o beneficjentach rzeczywistych [...] z poszanowaniem przepisów o ochronie danych. [...] **Do celów śledzenia** aktywów w kontekście toczącego się postępowania upadłościowego [...] zarządcom **powinno się udzielić w odpowiednim czasie dostępu do konkretnych informacji dotyczących kategorii beneficjentów rzeczywistych, które są przechowywane w zintegrowanych centralnych rejestrach beneficjentów rzeczywistych.** [...]

⁹ [...]

- (20) Aby zapewnić możliwość skutecznego śledzenia aktywów w ramach transgranicznych postępowań upadłościowych, zarządom [...] należy zapewnić szybki dostęp do **krajowych rejestrów i baz danych [...]**, **nawet** gdy rejestry te znajdują się w [...] państwie członkowskim **innym niż państwo członkowskie, w którym powołano danego zarządcę. Dostęp powinien być zapewniany bez udziału jakiegokolwiek sądu lub organu pośredniczącego, umożliwiając zarządom bezpośrednią komunikację z podmiotami prowadzącymi i obsługującymi krajowe rejestry lub bazy danych. Zgodnie ze stosowaną w niniejszej dyrektywie zasadą minimalnej harmonizacji państwa członkowskie powinny mieć możliwość wprowadzenia przepisów umożliwiających zarządom bezpośrednio przeszukiwanie zbiorów danych zawartych w takich rejestrach lub bazach danych.** Warunki dostępu dotyczące zarządców zagranicznych nie powinny być zatem bardziej uciążliwe niż warunki dotyczące zarządców krajowych, w związku z czym państwa członkowskie nie mogą stosować różnych warunków wyłącznie na tej podstawie, że wnioskodawca jest zarządcą zagranicznym. Aspekty proceduralne przyjmowania i zatwierdzania wniosków składanych przez krajowych lub zagranicznych zarządców, takie jak język postępowania lub weryfikacja warunków dostępu, powinny być regulowane prawem państwa członkowskiego, w którym prowadzone są rejestry i bazy danych.
- (20a) Aby ustanowić skuteczny i spójny system egzekucji długów z majątku dłużników, należy uniemożliwić dłużnikom ukrywanie swoich aktywów, w tym poprzez nabywanie instrumentów finansowych, takich jak papiery wartościowe. Różnice między krajowymi systemami rozrachunku, a także różne rodzaje i cechy instrumentów finansowych mogą powodować trudności w dostępie do rejestrów i w identyfikacji ostatecznego beneficjenta rzeczywistego danego instrumentu finansowego. W związku z tym, niezależnie od rodzaju istniejącego rejestru, bazy danych lub innego źródła informacji, z których korzysta państwo członkowskie, państwa członkowskie muszą dysponować ramami ułatwiającymi śledzenie i identyfikację właścicieli instrumentów finansowych poprzez udostępnianie tych krajowych rejestrów i baz danych na mocy niniejszej dyrektywy.

[...]

- (32) Członkowie zarządu nadzorują zarządzanie sprawami [...] **spółki** i najlepiej znają jej sytuację finansową. Są zatem jednymi z pierwszych osób, które zdają sobie sprawę z tego, że dana [...] **spółka** zbliża się do [...] niewypłacalności **lub jest niewypłacalna**. Późne złożenie wniosku o ogłoszenie upadłości przez członków zarządu może prowadzić do obniżenia wysokości kwoty odzyskanej przez wierzycieli. Państwa członkowskie powinny zatem wprowadzić obowiązek składania przez członków zarządu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego w określonym terminie. **W kontekście tego obowiązku państwa członkowskie mogą zdefiniować niewypłacalność, uwzględniając uwarunkowania różniące się od tych, które powodują wszczęcie postępowania upadłościowego. W przypadku gdy państwo członkowskie ma więcej niż jeden próg niewypłacalności, do tego państwa członkowskiego należy określenie, który z tych progów pociąga za sobą obowiązek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. [...] Do celów niniejszej dyrektywy państwa członkowskie powinny również postanowić, do których osób zastosowanie mają obowiązki członków zarządu, uwzględniając różnorodność zakresów odpowiedzialności, jakie mogą mieć niektóre osoby lub organy w odniesieniu do decyzji dotyczących zarządzania spółką.**
- (32a) Państwa członkowskie powinny wyznaczyć termin na obowiązkowe złożenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, który nie jest dłuższy niż trzy miesiące od dnia, w którym członkowie zarządu dowiedzieli się – lub można w sposób uzasadniony oczekiwać, że dowiedzieli się – o niewypłacalności spółki. Jeżeli spółka odzyska wypłacalność przed upływem tego terminu, państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowienia, że bieg tego terminu zaczyna się od nowa, gdy następnie spółka stanie się ponownie niewypłacalna.

- (32c) Istotne jest, aby w przypadku niewypłacalności spółki ochrona ogółu wierzycieli stała się główną odpowiedzialnością członków zarządu. Taką ochronę można zapewnić na różne sposoby, a zatem państwa członkowskie powinny móc postanowić, że obowiązek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego można spełnić poprzez publiczne udostępnienie informacji na temat niewypłacalności spółki w drodze powiadomienia w rejestrze publicznym, tak by zapewnić wierzycielom możliwość złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. Ponadto państwa członkowskie powinny także mieć możliwość tymczasowo zwolnić członków zarządu z obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego, jeśli członkowie zarządu podejmują działania służące ochronie interesów ogółu wierzycieli niewypłacalnej spółki, pod warunkiem że działania te zapewniają poziom ochrony ogółu wierzycieli równoważny poziomowi, jaki zostałby zapewniony poprzez spełnienie obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. Działania te mogą na przykład obejmować działania inicjowane przez właścicieli spółki w celu przywrócenia wypłacalności.
- (33) W celu zapewnienia, by członkowie zarządu nie działali **wbrew interesom wierzycieli** [...], opóźniając złożenie wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego pomimo oznak niewypłacalności, państwa członkowskie powinny ustanowić przepisy nakładające na członków zarządu odpowiedzialność cywilną za naruszenie obowiązku złożenia tego wniosku. W takim przypadku członkowie zarządu powinni zrekompensować wierzycielom **wszelkie** szkody związane z niższą kwotą odzyskaną ze [...] **spółki** w porównaniu z sytuacją, gdyby wniosek został złożony w terminie. **O ile w niniejszej dyrektywie nie przewidziano przepisów szczegółowych, wszystkie pozostałe aspekty odpowiedzialności prawnej, takie jak obliczanie szkód lub ciężar dowodu, powinny być regulowane prawem krajowym.** Państwa członkowskie powinny **także** mieć możliwość przyjęcia lub utrzymania krajowych przepisów dotyczących odpowiedzialności cywilnej członków zarządu związanej z wystąpieniem z wnioskiem o ogłoszenie upadłości, które są bardziej restrykcyjne niż przepisy określone w niniejszej dyrektywie.

(33a) W przypadku gdy państwa członkowskie zezwalają członkom zarządu na to, by zamiast dopełnienia obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego podjęli inne działania w celu ochrony interesów ogółu wierzycieli, powinny one również ustanowić przepisy zapewniające odpowiedzialność członków zarządu za wszelkie szkody wyrządzone wierzycielom wynikające z niższej kwoty odzyskanej ze spółki w porównaniu z sytuacją, gdyby wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego został złożony. W takim przypadku sytuacja wierzycieli powinna być tożsama z sytuacją, w jakiej znaleźliby się, gdyby wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego został złożony przez członków zarządu w terminie określonym przez państwa członkowskie. Państwa członkowskie powinny mieć możliwość postanowienia o zwolnieniu członków zarządu z takiej odpowiedzialności, jeżeli – i w zakresie, w jakim ci członkowie zarządu są w stanie to wykazać – na podstawie obiektywnych okoliczności i zgodnie z informacjami możliwymi do potwierdzenia w chwili podjęcia przedmiotowych działań, działania te pozwalały w uzasadniony sposób oczekiwać, że dzięki ich podjęciu wierzyciele unikną szkody oraz że zapewniony zostanie poziom ochrony ogółu wierzycieli równoważny poziomowi, jaki zostałby zapewniony poprzez spełnienie obowiązku złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego. W takich sytuacjach powinny mieć zastosowanie krajowe przepisy dotyczące wywiązania się z ciężaru dowodu.

[...]

- (58) Aby zapewnić większą przejrzystość kluczowych cech **wszelkich rodzajów** krajowych postępowań upadłościowych, a w szczególności pomóc wierzycielom transgranicznym w oszacowaniu, co by się stało, gdyby ich inwestycje objęto postępowaniem upadłościowym, inwestorzy i potencjalni inwestorzy powinni mieć łatwy dostęp do tych informacji w uprzednio określonym, porównywalnym i przyjaznym dla użytkownika formacie. Państwa członkowskie powinny przygotować i udostępnić publicznie standardowe zestawienie kluczowych informacji. Dokument ten miałby [...] **duże** znaczenie dla potencjalnych inwestorów do celu dokonania „pobieżnej” oceny przepisów dotyczących postępowań upadłościowych w danym państwie członkowskim. Wspomniany dokument powinien zawierać wystarczające wyjaśnienia, aby czytelnik mógł zrozumieć zawarte w nim informacje bez konieczności sięgania do innych dokumentów. Zestawienie kluczowych informacji powinno zwłaszcza obejmować praktyczne informacje na temat **warunków prowadzących do** [...] wszczęcia postępowania upadłościowego, jak również na temat kroków, jakie należy podjąć w celu złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego lub zgłoszenia na piśmie wierzytelności. **Ponieważ państwa członkowskie są już zobowiązane do przekazywania informacji na temat swoich przepisów krajowych dotyczących postępowań upadłościowych na podstawie rozporządzenia (UE) 2015/848, ważne jest zapewnienie, aby informacje przekazywane na podstawie niniejszej dyrektywy były spójne z informacjami przekazywanymi na podstawie tego rozporządzenia. W tym celu państwa członkowskie powinny mieć możliwość dostarczania informacji wymaganych na mocy niniejszej dyrektywy za pośrednictwem Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych ustanowionej decyzją Rady 2001/470/WE¹⁰.**

[...]

¹⁰ Decyzja Rady 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 25).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Tytuł I

PRZEPISY OGÓLNE

Artykuł 1

Przedmiot i zakres stosowania

1. [...]
2. **Tytuły II i III¹¹ mają zastosowanie do postępowań zbiorowych opartych na krajowych przepisach dotyczących niewypłacalności.**

Na zasadzie odstępstwa od akapitu pierwszego tytuły II i III nie mają zastosowania do postępowań dotyczących restrukturyzacji zapobiegawczej na mocy prawa krajowego, a tytuł II nie ma zastosowania do postępowań przejściowych.

3. [...] Niniejsza dyrektywa nie ma zastosowania [...] **w przypadku gdy** [...] dłużnicy są [...]:
 - a) zakładami ubezpieczeń lub zakładami reasekuracji w rozumieniu art. 13 pkt 1 i 4 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE;
 - b) instytucjami kredytowymi w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013;
 - c) firmami inwestycyjnymi lub przedsiębiorstwami zbiorowego inwestowania w rozumieniu art. 4 ust. 1 pkt 2 i 7 rozporządzenia (UE) nr 575/2013;

¹¹ Z zastrzeżeniem zmian w zależności od wyniku negocjacji w sprawie tytułów IV, VI i VII

- d) kontrahentami centralnymi w rozumieniu art. 2 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 648/2012;
- e) centralnymi depozytami papierów wartościowych w rozumieniu art. 2 ust. 1 pkt 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 909/2014;
- f) innymi instytucjami lub podmiotami finansowymi wymienionymi w art. 1 ust. 1 akapit pierwszy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2014/59/UE;
- g) podmiotami publicznymi podlegającymi prawu krajowemu;
- h) osobami fizycznymi [...] **niebędącymi przedsiębiorcami** [...].

4. [...]

5. **Państwa członkowskie mogą wyłączyć z zakresu stosowania niniejszej dyrektywy dłużników będących podmiotami finansowymi innymi niż te, o których mowa w ust. 3, świadczącymi usługi finansowe podlegające szczególnym zasadom, na mocy których krajowe organy nadzoru lub krajowe organy ds. restrukturyzacji i uporządkowanej likwidacji mają szerokie uprawnienia interwencyjne porównywalne z uprawnieniami w odniesieniu do podmiotów finansowych, o których mowa w ust. 3. Państwa członkowskie informują o tych szczególnych zasadach Komisję.**

Artykuł 1a¹²

Środki nadzwyczajne

- [1. Państwa członkowskie mogą odstąpić od przepisów określonych w tytule II i tytułach IV–VII w przypadku nadzwyczajnych okoliczności wynikających z klęsk żywiołowych, katastrof lub niekorzystnych zjawisk klimatycznych lub ze znaczącej lub nagłej zmiany warunków społeczno-gospodarczych państw członkowskich, w tym kryzysu systemowego zdefiniowanego w art. 2 ust. 1 pkt 30 dyrektywy 2014/59/UE.**
- 2. Zakres i okres obowiązywania jakichkolwiek odstępstw [...] na mocy ust. 1 są ograniczone do tego, co konieczne, by ograniczyć te znaczące zakłócenia w działalności gospodarczej, by im zaradzić lub im zapobiegać.**
- 3. W przypadku gdy państwo członkowskie przewiduje odstępstwo na mocy ust. 1, państwo to powiadamia o tym Komisję. W powiadomieniu określa się:**
 - a) przepisy niniejszej dyrektywy, od których środki te stanowią odstępstwo;**
 - b) charakter i zakres nadzwyczajnych okoliczności, które stanowią podstawę odstępstwa;**
 - c) okres obowiązywania odstępstwa; oraz**
 - d) powody uznania odstępstwa za konieczne, by ograniczyć te znaczące zakłócenia w działalności gospodarczej, by im zaradzić lub im zapobiegać.**

¹² *Umieszczenie artykułu nie jest ostateczne, może on zostać przeniesiony do tytułu IX. Dokładne brzmienie artykułu, zwłaszcza w odniesieniu do warunków odstępstwa i mechanizmu kontroli, jest przedmiotem dalszych dyskusji, również z uwzględnieniem ich potencjalnego zastosowania do tytułów IV, VI i VII.*

4. W terminie dwóch miesięcy od powiadomienia, o którym mowa w ust. 3, Komisja zatwierdza lub odrzuca odnośne środki krajowe po sprawdzeniu, czy są one uważane za konieczne, by ograniczyć znaczące zakłócenia w działalności gospodarczej, zaradzić im lub im zapobiec. W przypadku braku decyzji Komisji w tym terminie przepisy krajowe określone w ust. 3 są uważane za zatwierdzone.]

Artykuł 2

Definicje

1. Do celów niniejszej dyrektywy stosuje się następujące definicje:

1[...]) „zarządca” oznacza **wszelkie osoby lub organy, która pełnią co najmniej jedną z funkcji, o których mowa w art. 2 pkt 5 rozporządzenia (UE) 2015/848 i w art. 2 ust. 1 pkt 12 [...]** dyrektywy (UE) 2019/1023

2[...]) „sąd” oznacza organ sądowy państwa członkowskiego;

3[...]) [...]

4[...]), „[...] rejestry rachunków bankowych i **elektroniczne systemy wyszukiwania danych**” oznaczają scentralizowane automatyczne mechanizmy, **takie jak centralne rejestry lub centralne elektroniczne systemy wyszukiwania danych**, [...] wprowadzone zgodnie z art. 16 ust. 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 [...] ¹³;

5[...]), „**centralne** rejestry beneficjentów rzeczywistych” oznaczają krajowe centralne rejestry [...] **zawierające** informacje o beneficjentach rzeczywistych i **systemy integracji tych rejestrów**, o których mowa w art. 10 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 [...];

6) „informacje o rachunku bankowym” oznaczają informacje **wymienione** [...] w art. 16 ust. 3 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2024/1640;

7[...]), „czynność prawna” oznacza – **do celów tytułu II** – każde umyślne zachowanie [...] wywołujące skutek prawny;

8[...]) [...]

[...]

¹³ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie mechanizmów, które państwa członkowskie powinny wprowadzić w celu zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 oraz zmieniająca i uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849 (Dz.U. L, ELI: ...).

[...]16) „strona blisko powiązana z dłużnikiem” oznacza: [...]

a) do celów tytułu II:

(i[...]) małżonka (małżonkę) lub partnera (partnerkę) dłużnika;

(ii[...]) wstępnych, zstępnych i rodzeństwo dłużnika lub małżonka (małżonki) lub partnera (partnerki) **dłużnika**, a także małżonków (małżonki) lub partnerów (partnerki) tych osób;

(iii[...]) osoby mieszkające w gospodarstwie domowym dłużnika;

(iv[...]) osoby **mające dostęp do niepublicznych informacji dotyczących spraw dłużnika, które mają możliwość:**

a) **kontrowania działalności dłużnika, w tym w przypadku gdy pracują na rzecz dłużnika na podstawie umowy o pracę lub gdy między nimi a dłużnikiem istnieje stosunek pracy [...]** lub

b) **czerpania korzyści z pozycji finansowej dłużnika, w charakterze [...]** doradców **zewnętrznych**, księgowych **lub audytorów [...]**;

(v[...]) osoby prawne, w których dłużnik lub jedna z osób, o których mowa w ppkt (i)–(iv) [...], jest członkiem organów administrujących, zarządzających lub nadzorczych lub wykonuje zadania, dzięki którym ma dostęp do niepublicznych informacji dotyczących spraw dłużnika;[...]

W przypadku gdy dłużnik jest osobą prawną, do blisko powiązanych stron zalicza się w szczególności:

- (vi) każdego członka organów administrujących, zarządzających lub nadzorczych dłużnika;
- (vii) udziałowców posiadających udział kontrolny w dłużniku;
- (viii) osoby, **które pełnią** [...] funkcje podobne do tych, które pełnią osoby wymienione w pkt (vi);
- (ix[...]) osoby [...], **które** są blisko powiązane – zgodnie z [...] **ppkt (i)–(iv)** – z osobami, **o których mowa** w [...] ppkt (vi), (vii) i (viii) niniejszego akapitu; [...]

b) [...]

2. **Do celów niniejszej dyrektywy pojęcia „niewypłacalności” i „członków zarządu” należy rozumieć zgodnie z przepisami prawa krajowego.**

Artykuł 3

Właściwy punkt w czasie do celów określenia bliskiego powiązania

Punktem w czasie do celów ustalenia, czy strona jest blisko powiązana z dłużnikiem, jest:

- a) do celów tytułu II – dzień, w którym czynność prawna będąca przedmiotem pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności została dopełniona, albo w **okresie przypadającym** trzy miesiące przed jej dopełnieniem;
- b) [...]

Artykuł 3a

Prawo krajowe i minimalna harmonizacja

1. Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać przepisy zgodne z prawem unijnym, które zapewniają ogółowi wierzycieli wyższy poziom ochrony niż ten przewidziany w tytułach II i V [...] ¹⁴.
2. Państwa członkowskie mogą przyjmować lub utrzymywać przepisy, które ułatwiają zarządom – w większym zakresie niż przepisy przewidziane w tytule III – dostęp do informacji o rachunkach bankowych przechowywanych w ich krajowych rejestrach rachunków bankowych i elektronicznych systemach wyszukiwania danych, do informacji o beneficjentach rzeczywistych oraz do krajowych rejestrów i baz danych.

¹⁴ *Z zastrzeżeniem zmian w zależności od wyniku negocjacji w sprawie tytułów IV, VI i VII; wszelkie odniesienia do tych tytułów nie będą objęte częściowym porozumieniem dotyczącym tytułów II, III, V i VIII.*

Tytuł II

POZWY O STWIERDZENIE BEZSKUTECZNOŚCI CZYNNOŚCI¹⁵

Rozdział 1

Przepisy ogólne [...]

Artykuł 4

Ogólne warunki wstępne dotyczące pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne, których dopełniono przed wszczęciem postępowania upadłościowego ze szkodą dla ogółu wierzycieli [...] **były bezskuteczne, nieważne lub niepodlegające wykonaniu** na warunkach określonych w rozdziale 2 [...].

Artykuł 5

[...]

¹⁵ *Przepis w tytule IX dotyczącym przepisów końcowych wyjaśniałby, że tytuł II będzie miał zastosowanie do czynności prawnych dopełnionych po terminie transpozycji dyrektywy.*

Rozdział 2

Warunki szczególne [...]

Artykuł 6

Uprzywilejowanie

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby **wyrządzające szkodę** czynności prawne przynoszące korzyść wierzycielowi lub grupie wierzycieli przez zaspokojenie [...] **lub** zabezpieczenie [...] **były bezskuteczne, nieważne lub niepodlegające wykonaniu**, jeżeli zostały dopełnione:
 - a) w ciągu trzech miesięcy przed złożeniem wniosku [...], **który spowodował** wszczęcie postępowania upadłościowego, **lub – wobec braku formalnego wniosku – przed datą uchwały o wszczęciu postępowania upadłościowego**, [...] pod warunkiem [...] że dłużnik **zasadniczo** nie był w stanie spłacić swoich [...] długów w **terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym**; albo
 - b) po złożeniu wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego **lub po dacie uchwały, o której mowa w lit. a) [...], i przed wszczęciem postępowania upadłościowego.**

[...]

2. Jeżeli roszczenie wierzyciela zostało zaspokojone lub zabezpieczone w należyty sposób, państwa członkowskie zapewniają, aby **wyrządzająca szkody** czynność prawna **była bezskuteczna, nieważna lub niepodlegająca wykonaniu, przynajmniej** gdy:
- a) spełnione są warunki określone w ust. 1; oraz
 - b) wierzyciel wiedział [...], że dłużnik **zasadniczo** nie jest w stanie spłacić swoich [...] długów w **terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym**, [...] że złożono **uprzednio** wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego **lub – wobec braku formalnego wniosku – wydano uchwałę o wszczęciu postępowania upadłościowego**.
- Do celów** [...] akapitu pierwszego lit. b) **taka wiedza** jest domniemana, jeżeli wierzyciel był stroną blisko powiązaną z dłużnikiem. **Domniemanie to jest wzruszalne**.
3. Na zasadzie odstępstwa od ust. 1 i 2 państwa członkowskie **mogą postanowić**, że następujące **wyrządzające szkodę** czynności prawnych nie [...] **są bezskuteczne, nieważne lub niepodlegające wykonaniu na mocy niniejszej dyrektywy**:
- a) czynności prawne dokonane bezpośrednio za godziwym wynagrodzeniem na korzyść [...] **majątku dłużnika**;
 - b) płatności weksłami lub czekami, w przypadku gdy w prawie regulującym weksle lub чеки zakazano roszczeń odbiorcy wynikających z weksla lub чеку wobec innych dłużników wekslowych lub czekowych, takich jak indosanci, trasant lub trasat, jeżeli [...] **trasat** odmawia dokonania płatności dłużnika;
 - c) czynności prawne, które nie podlegają pozwom o stwierdzenie bezskuteczności czynności zgodnie z dyrektywą 98/26/WE i dyrektywą 2002/47/WE; [...]

- d) zawieranie uzgodnień dotyczących kompensowania, w tym netting upadłościowy, na rynkach finansowych, rynkach energii lub innych rynkach towarowych, jak również czynności prawne wspierające funkcjonowanie takich uzgodnień.

Do celów [...] akapitu pierwszego lit. b) państwa członkowskie zapewniają, aby kwotę zapłaconą wekslem lub czekiem zwracał ostatni indosant albo – jeżeli indosował on weksel na rzecz strony trzeciej – ta strona trzecia, jeżeli ostatni indosant lub strona trzecia wiedzieli [...], że dłużnik **zasadniczo** nie jest w stanie spłacić swoich wymagalnych długów lub że wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego złożono przed indosowaniem weksla lub zleceniem jego indosowania. [...] **Taka** wiedza [...] jest domniemana, jeżeli ostatni indosant lub strona trzecia byli stronami blisko powiązanymi z dłużnikiem.

Artykuł 7

Czynności prawne dokonywane bez wynagrodzenia lub za ewidentnie niedostatecznym wynagrodzeniem

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne dłużnika dokonane bez wynagrodzenia lub za ewidentnie niedostatecznym wynagrodzeniem [...] **były bezskuteczne**, nieważne **lub niepodlegające wykonaniu**, jeżeli dopełniono ich w okresie jednego roku przed złożeniem wniosku [...], **który spowodował** wszczęcie postępowania upadłościowego, **lub – wobec braku formalnego wniosku – przed datą uchwały o wszczęciu postępowania upadłościowego**, lub po złożeniu takiego wniosku i **przed wszczęciem postępowania upadłościowego**.

Państwa członkowskie mogą przewidzieć możliwość powołania się na fakt, że wzbogacenie wynikające z czynności prawnej uznanej za bezskuteczną nie jest już własnością strony, która osiągnęła korzyści w związku z tą czynnością prawną, jeżeli strona ta nie wiedziała o okolicznościach, na których opiera się pozew o stwierdzenie bezskuteczności czynności prawnej.

2. Ust. 1 nie ma zastosowania do darowizn ani datków pieniężnych o wartości symbolicznej.

[...]

Artykuł 8

Czynności prawne umyślnie szkodliwe dla wierzycieli

[...] Państwa członkowskie zapewniają, aby czynności prawne, poprzez które dłużnik umyślnie spowodował szkodę dla ogółu wierzycieli [...] **zostały uznane za bezskuteczne, nieważne lub niepodlegające wykonaniu**, jeżeli spełnione są oba następujące warunki:

- a) czynności tych dopełniono w okresie [...] **dwóch** lat przed złożeniem wniosku, **który doprowadził do** wszczęcia postępowania upadłościowego, lub – wobec braku formalnego wniosku – przed datą uchwały o wszczęciu postępowania upadłościowego, lub po złożeniu takiego wniosku i przed wszczęciem postępowania upadłościowego;
- b) druga strona czynności prawnej wiedziała [...] o tym, że dłużnik umyślnie spowodował szkodę dla ogółu wierzycieli.

Do celów [...] akapitu pierwszego lit. b), **taka wiedza** jest domniemana, jeżeli druga strona czynności prawnej była stroną blisko powiązaną z dłużnikiem. **Domniemanie to jest wzruszalne.**

[...]

Rozdział 3

Konsekwencje pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności

Artykuł 9

Konsekwencje ogólne

1. Państwo członkowskie zapewnia, aby w celu zaspokojenia roszczeń z danej masy upadłości nie można było powoływać się na roszczenia, prawa lub zobowiązania wynikające z czynności prawnych, które [...] **są bezskuteczne, zostały unieważnione lub uznane za niepodlegające wykonaniu** na podstawie rozdziału 2 [...].
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, która odniosła korzyść z czynności prawnej [...], **która jest bezskuteczna, została unieważniona lub uznana za niepodlegającą wykonaniu, była zobowiązana do zwrotu uzyskanych korzyści w naturze lub w formie ich równowartości pieniężnej.**

[...]
3. [...]

4. Państwa członkowskie zapewniają, aby roszczenie [...] **dotyczące zwrotu uzyskanych korzyści w naturze lub w formie ich równowartości pieniężnej** zgodnie z ust. 2 [...] można było przenieść na wierzyciela lub stronę trzecią **zgodnie z zasadami dotyczącymi zarządzania masą upadłości dłużnika**.
5. Państwa członkowskie zapewniają, aby strona, którą zobowiązano do zwrotu uzyskanych korzyści w naturze lub w formie ich równowartości pieniężnej zgodnie z ust. 2 [...], nie mogła kompensować tego zobowiązania swoimi roszczeniami, **których w innym przypadku musiałaby dochodzić w postępowaniu upadłościowym** [...].
6. Niniejszy artykuł pozostaje bez uszczerbku dla powództw **regulowanych** [...] prawem cywilnym i handlowym o naprawienie szkód poniesionych przez wierzycieli w wyniku czynności prawnej, która [...] **jest bezskuteczna, nieważna lub niepodlegająca wykonaniu**.

Artykuł 10

Konsekwencje dla strony, która odniosła korzyść z **bezskutecznej, nieważnej lub niepodlegającej wykonaniu** czynności prawnej [...]

[...] Państwa członkowskie zapewniają **zgodnie z prawem krajowym** odnowienie wszelkich roszczeń strony, które zaspokojono poprzez **bezskuteczną, nieważną lub niepodlegającą wykonaniu** czynność prawną, jeżeli i w zakresie, w jakim strona, która odniosła korzyść z [...] tej czynności prawnej, **dokona zwrotu uzyskanych korzyści w naturze lub w formie ich równowartości pieniężnej zgodnie z art. 9**.

[...]

Artykuł 11

Odpowiedzialność stron trzecich

1. Państwa członkowskie zapewniają, by **art. 9 i 10 miały zastosowanie** wobec **wszelkich** spadkobierców lub innych następców prawnych [...] strony, która odniosła korzyść z **bezskutecznej, nieważnej lub niepodlegającej wykonaniu** czynności prawnej [...].
Zakres odpowiedzialności spadkobierców reguluje prawo krajowe.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby [...] art. 9 **miał zastosowanie [...] do** każdego następcy drugiej strony czynności prawnej [...], która **jest bezskuteczna, nieważna lub niepodlegająca wykonaniu**, jeżeli [...] [...] następca wiedział [...] o okolicznościach stanowiących podstawę pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności.

[...]

Artykuł 12

Stosunek do innych instrumentów prawnych

1. [...] Niniejszy tytuł nie **ma** [...] wpływu na **dyrektywy 98/26/WE, 2002/47/WE** [...] i (EU) 2019/1023.
2. **W przypadku gdy w trakcie postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej na podstawie dyrektywy (UE) 2019/1023 dłużnik staje się niezdolny do spłaty swoich długów w terminie ich wymagalności, a korzyść ze wstrzymania indywidualnych czynności egzekucyjnych zostaje utrzymana zgodnie z art. 7 ust. 3 tej dyrektywy, państwa członkowskie mogą postanowić, że – w odniesieniu do czynności prawnych dokonanych w okresie wstrzymania – wiedza strony o tym, że dłużnik jest zasadniczo niezdolny do spłaty swoich długów w terminie ich wymagalności zgodnie z prawem krajowym, nie stanowi podstawy do wniesienia pozwu o stwierdzenie bezskuteczności czynności na podstawie art. 6 ust. 2 niniejszej dyrektywy.**

[...]

Tytuł III

ŚLEDZENIE AKTYWÓW WCHODZĄCYCH W SKŁAD MASY UPADŁOŚCI

Rozdział 1

Dostęp wyznaczonych sądów i organów do informacji o rachunkach bankowych

Artykuł 13

Wyznaczone sądy i organy

1. Każde państwo członkowskie wyznacza [...] sądy **lub organy administracyjne upoważnione** do dostępu do krajowych [...] **rejestrów rachunków bankowych i elektronicznych systemów wyszukiwania danych** [...] i do ich przeszukiwania („wyznaczone sądy **lub organy**”).
2. Każde państwo członkowskie powiadamia Komisję o swoich wyznaczonych sądach **lub organach** do dnia [...] **30 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy**¹⁶ [...] oraz powiadamia Komisję o wszelkich zmianach w tym zakresie. Komisja publikuje te powiadomienia na [...] **europejskim portalu „e-Sprawiedliwość”**.

¹⁶ Termin powiadomienia powinien przypadać 6 miesięcy po terminie transpozycji.
W przypadku zmiany dwuletniego terminu transpozycji określonego obecnie w art. 71 ust. 1 należy odpowiednio zmienić ten 30-miesięczny termin.

Dostęp wyznaczonych sądów i organów do informacji o rachunkach bankowych i wyszukiwanie tych informacji

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby [...] wyznaczone sądy **lub organy** były uprawnione do bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych oraz ich wyszukiwania [...], o ile spełnione są następujące warunki:
 - a) zarządca powołany w toczącym się postępowaniu upadłościowym, w tym w postępowaniu przejściowym, zwraca się o informacje o rachunkach bankowych; oraz
 - b) [...] informacje o rachunkach bankowych są niezbędne do celów identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości [...] w tym postępowaniu, a także [...] aktywów będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności.
2. **W ramach ułatwiania dostępu transgranicznego** państwa członkowskie zapewniają, aby [...] wyznaczone sądy **lub organy** były uprawnione do bezpośredniego i natychmiastowego dostępu do informacji o rachunkach bankowych w innych państwach członkowskich oraz wyszukiwania tych informacji, dostępnych za pośrednictwem **systemu integracji** rejestrów rachunków bankowych (**BARIS**) [...], o którym mowa w art. 16 ust. 6 dyrektywy **Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) [...] 2024/1640¹⁷**, [...] o ile spełnione są następujące warunki:[...]

¹⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2024/1640 z dnia 31 maja 2024 r. w sprawie mechanizmów, które państwa członkowskie powinny wprowadzić w celu zapobiegania wykorzystywaniu systemu finansowego do prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu, zmieniająca dyrektywę (UE) 2019/1937 oraz zmieniająca i uchylająca dyrektywę (UE) 2015/849 (Dz.U. L, 2024/1640, 19.6.2024, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1640/oj>).

- a) **zarządca powołany w toczącym się postępowaniu dotyczącym niewypłacalności, w tym w postępowaniu przejściowym, zwraca się o informacje o rachunkach bankowych w innych państwach członkowskich; oraz**
- b) [...] **informacje o rachunkach bankowych są niezbędne do celów identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości dłużnika w tym postępowaniu, a także [...] aktywów będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności.**
3. Informacje **wykraczające poza te, o których mowa w ust. 1 i 2**, które państwa członkowskie [...] **uznają za istotne i włączają do [...] rejestrów rachunków bankowych i elektronicznych systemów wyszukiwania danych [...] zgodnie z art. [...] 16 ust. 5 dyrektywy (UE) 2024/1640**, nie są dostępne dla wyznaczonych sądów **lub organów** i nie mogą być przez nie wyszukiwane.
- 3a. Państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczone sądy lub organy, o których mowa w art. 13, lub inne właściwe sądy lub organy weryfikowały, czy spełnione są warunki określone w ust. 1 i 2. Jeżeli warunki te są spełnione, państwa członkowskie zapewniają, aby wyznaczone sądy lub organy przekazywały zarządcy, który o nie wystąpił, odpowiednie informacje o rachunkach bankowych uzyskane w wyniku dostępu i wyszukiwania zgodnie z ust. 1 i 2.
- 3b. Dostęp do informacji i ich wyszukiwanie na podstawie niniejszego artykułu pozostają bez uszczerbku dla krajowych gwarancji proceduralnych oraz unijnych i krajowych przepisów dotyczących ochrony danych osobowych. Państwa członkowskie zapewniają, aby informacje o rachunkach bankowych uzyskane zgodnie z ust. 1 i 2 były przetwarzane, w tym przez zarządców, wyłącznie do celów, do których je uzyskano.

- 3c. **Państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy, przetwarzając informacje o rachunkach bankowych uzyskane zgodnie z ust. 1 i 2, posiadali odpowiednie procedury wewnętrzne dotyczące odpowiedniego zarządzania informacjami poufnymi.**
4. Do celów ust. 1 i 2 dostęp **do informacji o rachunkach bankowych** i ich wyszukiwanie uznaje się za bezpośrednie i natychmiastowe między innymi w przypadku, gdy organy krajowe prowadzące [...] rejestry rachunków bankowych i **elektroniczne systemy wyszukiwania danych** przekazują informacje o rachunkach bankowych wyznaczonym sądom **lub organom** niezwłocznie za pośrednictwem automatycznego mechanizmu, o ile w wymagane dane lub informacje nie może ingerować żadna instytucja pośrednicząca.

Artykuł 15

Warunki dostępu wyznaczonych sądów i organów do informacji o rachunkach bankowych oraz [...] wyszukiwania przez nie tych informacji

1. **Państwa członkowskie zapewniają, aby [...]** z dostępu do informacji o rachunkach bankowych i możliwości ich wyszukiwania zgodnie z art. 14 korzystali wyłącznie po indywidualnym rozpatrzeniu każdego przypadku pracownicy każdego wyznaczonego sądu **lub organu**, którzy zostali specjalnie wyznaczeni i upoważnieni do wykonywania tych zadań.
2. Państwa członkowskie zapewniają, aby:
 - a) **pracownicy, o których mowa w ust. 1, [...]** zachowywali wysokie standardy zawodowe w zakresie poufności i ochrony danych, cechowali się wysoką uczciwością zawodową i mieli odpowiednie kwalifikacje;
 - b) wdrożono środki techniczne i organizacyjne zapewniające bezpieczeństwo danych zgodnie z wysokimi standardami technologicznymi do celów wykonywania przez wyznaczone sądy i **organy** uprawnienia dotyczącego dostępu do informacji o rachunkach bankowych i ich wyszukiwania zgodnie z art. 14.

Monitorowanie dostępu wyznaczonych sądów i organów do informacji o rachunkach bankowych oraz [...] wyszukiwania przez nie tych informacji

1. Państwa członkowskie stanowią, że organy prowadzące [...] rejestry rachunków bankowych i **elektroniczne systemy wyszukiwania danych** zapewniają rejestrowanie logów każdorazowego skorzystania przez wyznaczony sąd **lub organ** z dostępu do informacji o rachunkach bankowych oraz ich wyszukiwania. Takie logi zawierają w szczególności:
 - a) sygnaturę sprawy;
 - b) datę i godzinę zapytania lub wyszukiwania;
 - c) rodzaj danych użytych do rozpoczęcia zapytania lub wyszukiwania;
 - d) niepowtarzalne identyfikatory wyników;
 - e) nazwę wyznaczonego sądu **lub organu korzystającego z dostępu do rejestru lub elektronicznego systemu wyszukiwania danych lub prowadzącego w nim wyszukiwanie [...]**;
 - f) niepowtarzalny identyfikator użytkownika przypisany pracownikowi wyznaczonego sądu **lub organu**, który dokonał zapytania [...] oraz, w stosownych przypadkach, sędziemu **lub urzędnikowi**, który zlecił zapytanie lub wyszukiwanie, a także, o ile [...] **jest on dostępny, [...] zarządcy, który zwrócił się z wnioskiem.**
2. Organy prowadzące [...] rejestry rachunków bankowych i **elektroniczne systemy wyszukiwania danych** regularnie sprawdzają logi, o których mowa w ust. 1.

3. Logów, o których mowa w ust. 1, używa się wyłącznie do monitorowania zgodności z niniejszą dyrektywą i [...] z mającymi zastosowanie unijnymi **przepisami** [...] dotyczącymi ochrony danych. [...] Powyższe logi są chronione za pomocą odpowiednich środków przed nieuprawnionym dostępem i usuwane pięć lat po utworzeniu, chyba że są konieczne do monitorowania trwających postępowań.

Rozdział 2

Dostęp zarządców do informacji o beneficjentach rzeczywistych

Artykuł 17

Dostęp zarządców do informacji o beneficjentach rzeczywistych

[...] Państwa członkowskie zapewniają, aby **zarządcy**, [...] **do celów** identyfikacji i śledzenia aktywów mających znaczenie dla postępowania upadłościowego, w związku z którym ich powołano, mieli w odpowiednim czasie dostęp do **następujących** informacji [...] **dotyczących beneficjentów rzeczywistych podmiotów prawnych i porozumień prawnych, które są przechowywane w zintegrowanych centralnych rejestrach beneficjentów rzeczywistych, oraz aby tego dostępu udzielać bez powiadamiania danego podmiotu, porozumienia ani beneficjenta rzeczywistego:**

- a) **nazwisko beneficjenta rzeczywistego;**

- b) **miesiąc i rok urodzenia beneficjenta rzeczywistego;**
- c) **kraj zamieszkania oraz obywatelstwo lub obywatelstwa beneficjenta rzeczywistego;**
- d) **w przypadku beneficjentów rzeczywistych podmiotów prawnych – charakter i zakres udziału rzeczywistego;**
- e) **w przypadku beneficjentów rzeczywistych trustów, które powstały w drodze czynności prawnej, lub podobnych porozumień prawnych – informacje o charakterze ich własności rzeczywistej.**

[...]

Rozdział 3

Dostęp zarządców do krajowych rejestrów [...] i baz danych

Artykuł 18

Dostęp zarządców do krajowych rejestrów [...] i baz danych

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy, niezależnie od państwa członkowskiego, w którym ich powołano, mieli bezpośredni i szybki dostęp do [...] **informacji niezbędnych do celów identyfikacji i śledzenia aktywów wchodzących w skład masy upadłości, a także aktywów będących przedmiotem pozwów o stwierdzenie bezskuteczności czynności, które to informacje są przechowywane w istniejących krajowych rejestrach [...] i bazach danych wymienionych w załączniku [...], zgodnie z warunkami określonymi w prawie krajowym.**
2. W odniesieniu do dostępu do krajowych rejestrów [...] i **baz danych** wymienionych w załączniku [...] państwo członkowskie zapewnia, aby zarządcy powołani w innym państwie członkowskim nie podlegali warunkom dostępu, które są [...] mniej korzystne niż warunki [...] **mające zastosowanie do zarządców powołanych w danym państwie członkowskim.**
3. Państwa członkowskie przekazują Komisji wykazy krajowych rejestrów i baz danych, o których mowa w ust. 1, do dnia... [30 miesięcy od daty wejścia w życie niniejszej dyrektywy]¹⁸ oraz powiadamiają o wszelkich zmianach w tych wykazach.

Komisja publikuje te wykazy na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość”.

¹⁸ Termin powiadomienia powinien przypadać 6 miesięcy po terminie transpozycji.
W przypadku zmiany dwuletniego terminu transpozycji określonego obecnie w art. 71 ust. 1 należy odpowiednio zmienić ten 30-miesięczny termin.

Rozdział 4

Dostęp zarządców do sądów

Artykuł 18a

Dostęp zarządców do sądów

W odniesieniu do prawa do wszczęcia postępowania lub do występowania przed sądami lub organami w celu dochodzenia roszczeń majątkowych w imieniu masy upadłości państwa członkowskie zapewniają, aby zarządcy powołani w innym państwie członkowskim nie podlegali warunkom, które są mniej korzystne niż warunki mające zastosowanie do zarządców powołanych w danym państwie członkowskim.

Tytuł V

OBOWIĄZEK CZŁONKÓW ZARZĄDU [...]

Artykuł 36

Obowiązki członków zarządu [...]

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby w sytuacji, gdy [...] **spółka** stanie się niewypłacalna, **zgodnie z prawem krajowym**, członkowie jej zarządu [...] **mieli obowiązek** złożyć [...] wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego, **z wyjątkiem postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej**. W państwach członkowskich, w których zastosowanie ma rozporządzenie (UE) 2015/848, obowiązek złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego odnosi się do postępowań określonych w załączniku A do tego rozporządzenia, z wyjątkiem postępowania dotyczącego restrukturyzacji zapobiegawczej.
2. Wniosek, o którym mowa w ust. 1, składa się [...] w sądzie **lub organie właściwym dla postępowania upadłościowego w terminie** [...] 3 miesięcy **od dnia, w którym** członkowie zarządu dowiedzieli się – lub można w sposób uzasadniony oczekiwać, że dowiedzieli się – o niewypłacalności [...] tej **spółki zgodnie z prawem krajowym**.

Artykuł 36a

**Niestosowanie lub zawieszenie obowiązku złożenia przez członków zarządu wniosku
o wszczęcie postępowania upadłościowego**

- 1a. Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek, o którym mowa w art. 36 ust. 1, nie ma zastosowania do członków zarządu, którzy są osobami fizycznymi i są osobiście odpowiedzialni za całość zadłużenia spółki.
2. [...] ¹⁹.
- 2a. Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek, o którym mowa w art. 36 ust. 1, można spełnić poprzez publiczne udostępnienie informacji na temat niewypłacalności spółki w drodze powiadomienia w rejestrze publicznym, najpóźniej w terminie, o którym mowa w art. 36 ust. 2, tak by zapewnić wierzycielom możliwość złożenia wniosku o wszczęcie postępowania upadłościowego.
3. Państwa członkowskie mogą postanowić, że obowiązek, o którym mowa w art. 36 ust. 1, zostaje zawieszony, jeżeli członkowie zarządu podejmą środki mające na celu uniknięcie szkód dla wierzycieli niewypłacalnej spółki i zapewnienie ogółowi wierzycieli poziomu ochrony równoważnego poziomowi ochrony, jaki zostałby zapewniony poprzez spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 36 ust. 1.

¹⁹ Ponieważ tytuł IV jest nadal przedmiotem negocjacji, prezydencja sugeruje, żeby odniesienie do postępowania w trybie przygotowanej likwidacji w ramach tytułu IV zostało sfinalizowane dopiero po tym, jak znany będzie ostateczny tekst tytułu IV. Ten element niniejszego artykułu nie będzie częścią planowanego częściowego podejścia ogólnego.

Odpowiedzialność cywilna członków zarządu

1. Państwa członkowskie zapewniają, aby członkowie zarządu niewypłacalnej **spółki** [...] byli odpowiedzialni, **zgodnie z prawem krajowym**, za szkody [...] **wyrządzone** wierzycielom w wyniku niewywiązania się przez członków zarządu z obowiązku, [...] o **którym mowa** w art. 36.

2. [...]

Jeżeli państwa członkowskie skorzystały z możliwości przewidzianej w art. 36a ust. 3, zapewniają one, aby członkowie zarządu, którzy podejmują środki, o których mowa w art. 36a ust. 3, byli odpowiedzialni, zgodnie z prawem krajowym, za wszelkie szkody wyrządzone wierzycielom, które w innym przypadku nie zostałyby spowodowane, gdyby wystąpiono o wszczęcie postępowania upadłościowego zgodnie z art. 36.

Państwa członkowskie mogą postanowić, że taka odpowiedzialność jest wyłączona w przypadku gdy – i w zakresie, w jakim – członkowie zarządu mogą wykazać, na podstawie obiektywnych okoliczności, że można w sposób uzasadniony oczekiwać, iż podjęte działania pozwolą uniknąć szkód dla wierzycieli, zapewniając poziom ochrony ogółu wierzycieli równoważny poziomowi ochrony, jaki zostałby zapewniony poprzez spełnienie obowiązku, o którym mowa w art. 36 ust. 1.

Artykuł 37a

Stosunek do innych instrumentów prawnych

1. Przepisy niniejszego tytułu nie mają wpływu na przepisy krajowe transponujące art. 7 dyrektywy (UE) 2019/1023.

[...]

Tytuł VIII

ŚRODKI ZWIĘKSZAJĄCE PRZEJRZYSTOŚĆ KRAJOWYCH PRZEPISÓW PRAWA DOTYCZĄCEGO NIEWYPŁACALNOŚCI

Artykuł 68

Zestawienie kluczowych informacji

1. **Bez uszczerbku dla ust. 10** państwa członkowskie udostępniają **Komisji** [...] **poprzez** europejski portal „e-Sprawiedliwość” zestawienie kluczowych informacji dotyczących niektórych elementów prawa krajowego w zakresie postępowań upadłościowych (**„zestawienie kluczowych informacji”**).
2. Treść zestawienia kluczowych informacji [...] musi być **sformułowana w sposób zwięzły, dokładny, jasny** [...] i **nietechniczny** oraz musi przedstawiać informacje [...] w **sposób rzeczowy**. [...]
3. Zestawienie kluczowych informacji [...]

[...] jest sporządzane i przedkładane Komisji w języku urzędowym **instytucji** Unii do dnia ...[²⁰30 [...] miesięcy [...] **od wejścia w życie niniejszej dyrektywy**] r.;

²⁰ Termin powiadomienia powinien przypadać 6 miesięcy po terminie transpozycji.
W przypadku zmiany dwuletniego terminu transpozycji określonego obecnie w art. 71 ust. 1 należy odpowiednio zmienić ten 30-miesięczny termin.

[...]

4. Zestawienie kluczowych informacji [...] **obejmuje** następujące sekcje w następującym porządku:
- a) warunki wszczęcia postępowania upadłościowego;
 - b) zasady zgłaszania, weryfikacji i uznania wierzytelności;
 - c) zasady kolejności zaspokojenia wierzytelności oraz podziału środków uzyskanych z upłynniania aktywów w ramach postępowania upadłościowego;
 - d) przeciętną zgłaszaną długość postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 29 ust. 1 lit. b) dyrektywy (UE) 2019/1023²¹.
5. Sekcja, o której mowa w ust. [...] lit. a), **obejmuje** [...]:
- a) wykaz osób, które mogą wystąpić o wszczęcie postępowania upadłościowego;
 - b) wykaz warunków, które prowadzą do wszczęcia postępowania upadłościowego;
 - c) **informacje o tym, jak i gdzie [...] złożyć [...] wniosek o wszczęcie postępowania upadłościowego [...];**
 - d) informacje o tym, jak i kiedy powiadamia się dłużnika o **decyzji w sprawie ewentualnego** wszczęcia postępowania upadłościowego.

²¹ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1023 z dnia 20 czerwca 2019 r. w sprawie ram restrukturyzacji zapobiegawczej, umorzenia długów i zakazów prowadzenia działalności oraz w sprawie środków zwiększających skuteczność postępowań dotyczących restrukturyzacji, niewypłacalności i umorzenia długów, a także zmieniającej dyrektywę (UE) 2017/1132 (Dz.U. L 172 z 26.6.2019, s. 18).

6. Sekcja, o której mowa w ust. [...] 4 [...] lit. b), **obejmuje** [...]:

- a) wykaz osób, które mogą zgłosić wierzytelność;
- b) wykaz warunków dotyczących zgłoszenia wierzytelności;
- c) termin zgłoszenia wierzytelności;
- d) [...] **informacje o tym, jak** w stosownych przypadkach uzyskać formularz w celu zgłoszenia wierzytelności;
- e) informacje, w jaki sposób i gdzie można zgłosić wierzytelność;
- f) informacje, w jaki sposób wierzytelność jest weryfikowana i zatwierdzana.

7. [...]

8. Państwa członkowskie aktualizują informacje, o których mowa w ust. 4, w terminie jednego miesiąca od wejścia w życie **wszelkich** właściwych zmian prawa krajowego. Zestawienie kluczowych informacji powinno zawierać następujące oświadczenie:

„Niniejsze zestawienie kluczowych informacji jest prawidłowe według stanu na dzień... [data złożenia informacji Komisji lub data aktualizacji] r.”.

- 8a.** Komisja **zapewnia, aby** zestawienie kluczowych informacji [...] **było publicznie dostępne** w języku angielskim, francuskim i niemieckim i **w języku oryginalnym, jeśli jest inny**, [...] na europejskim portalu „e-Sprawiedliwość” w sekcji dotyczącej niewypłacalności/upadłości dla każdego państwa członkowskiego.
9. Komisja jest uprawniona do modyfikacji formatu zestawienia kluczowych informacji [...] w drodze aktów wykonawczych. Te akty wykonawcze przyjmuje się zgodnie z procedurą sprawdzającą, o której mowa w art. 69 ust. 2.
- 10. Państwa członkowskie, w których ma zastosowanie rozporządzenie (UE) 2015/848, przekazują zestawienie kluczowych informacji, o którym mowa w ust. 1 niniejszego artykułu, za pośrednictwem Europejskiej Sieci Sądowej w sprawach cywilnych i handlowych ustanowionej decyzją Rady 2001/470/WE²² w sposób zgodny z art. 86 tego rozporządzenia.**

[...]

²² **Decyzja Rady 2001/470/WE z dnia 28 maja 2001 r. ustanawiająca Europejską Sieć Sądową w sprawach cywilnych i handlowych (Dz.U. L 174 z 27.6.2001, s. 25).**

Krajowe rejestry i bazy danych, o których mowa w art. 18

1. rejestry katastralne,
 2. rejestry gruntów,
 3. rejestry majątku ruchomego, w tym rejestry pojazdów, statków wodnych, **w przypadku gdy w rejestrach takich ujęto prawa własności** [...],
 4. rejestr darowizn,
 5. rejestry kredytów hipotecznych,
 6. **rejestry lub bazy danych zawierające informacje o własności papierów wartościowych, takie jak centralne depozyty papierów wartościowych, zgodnie z definicją z art. 2 rozporządzenia (UE) nr 909/2014** [...];
 7. rejestry zastawów, w tym umów leasingu i umów kupna-sprzedaży z zastrzeżeniem własności,
 8. rejestry zawierające akty zajęcia mienia,
 9. [...]
 10. rejestry praw własności intelektualnej, w tym rejestry patentów i znaków towarowych [...].
 11. [...]
 12. [...]
-